

Bijdrage VVD Rheden Coalitieakkoord

Raadsvergadering 31 mei 2022

Door Yola Hopmans

Voorzitter,

Dank voor het voorliggende coalitieakkoord. Wij kunnen zien dat er veel uren aan onderhandelen in zijn gaan zitten, en dat de meeste beleidsterreinen tijdens de gesprekken de revue hebben gepasseerd.

Graag neem ik u mee hoe wij het coalitieakkoord gelezen hebben en ervaren. In dit coalitieakkoord op hoofdlijnen zien we dat er nog veel beweging mogelijk is, maar dat het ook veel losse eindjes oplevert. In het kort: het kan nog alle kanten op, het is weinig concreet, het heeft geen focus en – misschien wel het allerbelangrijkste in deze financieel onzekere tijd – het heeft geen financiële dekking. Dat is onze afdrank van het coalitieakkoord.

Maar voordat ik daar inhoudelijk op in ga, voor zover dat kan, wil ik eerst stilstaan bij het doorlopen proces. Want dat verdient in onze ogen niet de schoonheidsprijs en heeft allerlei kansen laten liggen. En voorzitter, wij hebben ons doorlopend verwonderd over de gang van zaken.,

Laat ik beginnen met het gesprek dat wij met de informateur hadden. Bijzonder in onze ogen, omdat hij ons meenam in de problemen van o.a. woningnood en daklozen in Arnhem, en dat hij verwachtte dat Rheden daar best een oplossing in zou kunnen bieden. Wij hebben het ook als bijzonder ervaren dat hij een politieke mening gaf, nl: de OZB kan makkelijk omhoog in Rheden want daar staan genoeg dure huizen. Wij vonden deze uitspraken best opmerkelijk tijdens een eerste gesprek.

Na het eerste gesprek volgde op zaterdag 9 april een kennismakingsbezoek van 15 minuten bij de formateur. Tijdens dit kwartiertje hebben we gesproken over een mogelijke raadsagenda en daarvoor hebben wij een aantal onderwerpen aangedragen. In de uitnodiging die we ontvingen stond ook de agenda vermeld waarmee later die middag 5 partijen een eerste gesprek over mogelijke coalitievorming zouden spreken. Bespreekpunten tijdens dit eerste gesprek: oa. het proces en de transparantie.

Op maandag 11 april vernamen wij via de facebookpagina van GPR/B dat het formatieproces gestart was. Wij hadden het best prettig gevonden om deze ontwikkeling even via een telefoontje of mailtje te horen, en niet via social media....

Na 11 april was er een volkomen radiostilte. Op 4 mei vernamen wij – weer via de media, in dit geval via een persbericht - dat de coalitievorming voorspoedig verliep en dat de

formateur met alle partijen in gesprek was over een raadsagenda. Voorzitter, wij waren op z'n zachts gezegd toch wel wat verbaasd. Weer waren wij niet via een mail of telefoontje geïnformeerd maar nu via een persbericht. Bovendien waren we helemaal niet in gesprek over een raadsagenda.... We hebben op 9 april 4 onderwerpen aangedragen. Niet meer en niet minder. Nadat ik mijn ongenoegen hierover telefonisch aan de heer Endevelt heb laten weten, lag er zo'n 2 uur later een uitnodiging op de mat om te komen praten over een raadsagenda én het coalitieakkoord. De data waren ook al bekend wanneer we acte de présence mochten komen geven.

Uiteraard zijn we op de uitnodiging in gegaan en hebben, nadat we op ons verzoek eerst het concept coalitieakkoord hadden ontvangen, de coalitievormde partijen laten weten dat wat ons betreft deze partijen, die zo graag met de hele raad willen samenwerken, ons inziens vanaf het begin niet het juiste proces hebben gevolgd. Bedoeld of onbedoeld.... Dat weet ik niet. Maar als de wens om te werken met een raadsagenda zo groot is, dan is het zuiver het eerst met alle partijen het daarover eens te zijn en samen de onderwerpen te bepalen. Dat geldt ook voor wat tot de raadsagenda kan behoren en wat tot het coalitieakkoord behoort. Een raadsagenda vergt namelijk wel een gezamenlijke opvatting, uitwerking en draagvlak over een aantal zaken. En als daar overeenstemming over is, kunnen partijen starten met coalitieonderhandelingen.

Nu lag er een concept coalitieakkoord en waren er nog wat kruimels - left-overs - voor de overige drie partijen om het gesprek aan te gaan. En voorzitter, dat voelde voor ons zo niet goed! Als samenwerken met de inwoners, ondernemers, belangenverenigingen en de gehele raad als een rode draad door het coalitieakkoord loopt, moeten wij nu constateren dat die samenwerking met ons tot nu toe nu niet gelukt is en dat dat niet aan ons ligt. Wil de coalitie écht met de hele raad gaan samenwerken dan nodig ik ze uit om ons hiertoe te verleiden. En voorzitter, dan zullen ze lering moeten trekken uit dit coalitieproces en moeten laten zien dat zij écht bereid zijn om samen te werken. Dat het niet alleen bij mooie woorden blijft.

Voorlopig is er nog geen raadsagenda en zijn er nog geen onderwerpen. Ondanks dat in het coalitieakkoord staat dat de coalitie via de Raadsagenda onderwerpen gaat verkennen en verdiepen met alle aanwezig partijen. Voorzitter, zover zijn we nog lang niet.

De VVD fractie staat open om over een raadsagenda in gesprek te gaan maar dat heeft zeker niet onze prioriteit en we zullen er ook zeer kritisch naar kijken.

En dan nu het coalitieakkoord, voorzitter. Zoals ik al zei is onze afdrank: op hoofdlijnen, veel losse eindjes, het kan nog alle kanten op, weinig concreet en geen financiële dekking.

Er worden maar liefst 18 speerpunten genoemd..... 18 speerpunten... heel ambitieus maar zonder focus. Tegelijkertijd geeft de coalitie direct een winstwaarschuwing met de opmerking dat zij mogelijk niet alle ambities zullen realiseren. Ligt de lat nu al te hoog? Zijn ambities niet realistisch? Ligt er met 18 speerpunten teveel op het bord? We gaan het zien voorzitter.

Wat wij lezen in het coalitieakkoord is:

Wij willen
Wij hebben oog voor
Wij onderzoeken
Wij zetten in op
Wij streven
Wij werken aan
Wij werken vanuit
Wij stimuleren
Wij kiezen
Wij maken
Wij bouwen aan
Wij verkennen
Wij bieden
Wij gaan actief op zoek
Wij verminderen
Wij herstellen

Wat wij niet lezen is ook maar enige financiële dekking voor alle deze voornemens. We vinden het een beetje makkelijk maar ook onbegrijpelijk om voornemens en ambities te presenteren zonder aan te geven hoe je dat gaat betalen. De coalitie geeft aan actief en creatief op zoek te gaan naar aanvullende middelen. We zijn benieuwd maar vermoeden dat dat best wel eens spannend gaat worden. De creativiteit die de coalitie voor ogen heeft, heeft ze niet getoond bij de 6% verhoging van de OZB-opbrengsten. We waren niet verrast, voorzitter. De informateur had immers al aangegeven dat het prima kan in Rheden. Genoeg dure huizen, zei hij. Daarnaast is het verhogen van OZB een doel op zich geworden van deze partijen. Want, de lokale lasten liggen onder het Gelders gemiddelde en dat is niet nodig vindt de coalitie. De VVD is er juist trots op zijn dat we voor onze inwoners vele jaren die lokale lasten zo laag hebben kunnen houden. Want nu, samen met de inflatiecorrectie kunnen de lokale lasten zomaar met meer dan 16% stijgen. Wij begrijpen niet dat deze coalitie dit van haar inwoners wil vragen, juist nu wanneer het leven al duur genoeg is met de stijgende energielasten, brandstofkosten en de fors oplopende kosten van de dagelijkse boodschappen!

En dan de Posbank..... Het enige dat ik daar nu over wil zeggen is dat wij constateren dat het 2 partijen niet gegeven is hun rug recht te houden, te blijven staan waar zij in oktober 2021 en februari 2022 voor stonden, en dat zij niet doen wat zij hun kiezers beloofd hebben. Namelijk 2 jaar de Posbank van 1 april tot 1 november in het weekend af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer en na evaluatie van de monitoring en feiten nadere besluiten te nemen.

Verder voorzitter kijken wij uit naar hoe GroenLinks en GPR/B omgaan met 2 wethouders in hun college die ze in de vorige periode consequent heftig bekritiseerd hebben op hun beleid. Die ze 4 jaar lang op het gebied van duurzaamheid en het sociaal domein onder vuur genomen hebben en keer op keer hun beleid afgewezen hebben. Helemaal verbaasd waren

wij dat, gezien de kritische houding van GL en GPR/B in de vorige periode, deze coalitie er voor kiest de portefeuille sociaal domein te verzwaren en bij de zelfde wethouder neer te leggen.

Wat wij ook constateren is dat de beoogde wethouder Duurzame leefomgeving in april 2021, ruim een jaar geleden dus toen hij nog wethouder in de gemeente Bronckhorst was, van mening was dat windenergie er moet komen; ook als er geen draagvlak is onder de inwoners, zo staat vermeld in De Gelderlander van 2 april 2021. In Bronckhorst was namelijk 2/3 vd inwoners tegen windmolens en 1/3 gematigd positief. Maar dat was voor deze wethouder geen reden om naar inwoners te luisteren. Voor hem was het kristalhelder dat windmolens er moeten komen. Onze vraag aan GL is hoe deze uitspraken en mening zich verhouden tot het Burgerberaad? Heeft het Burgerberaad nog wel zin als de beoogde wethouder zich toch niets aantrekt van de mening van de inwoners? Wij vrezen met grote vrezen voor de opstelling van deze beoogde wethouder als het gaat om windmolens in de gemeente Rheden. Want wie zegt ons dat als hij vindt dat windenergie moet in Bronckhorst dat dat niet geldt voor Rheden?

De fractie van GPR/B vragen wij hoe zij de samenwerking zien met een wethouder die vindt dat, ongeacht de mening van inwoners, er windmolens moeten komen? Hoe leggen zij dat uit naar hun achterban? Volgens mij waren zij in hun verkiezingsprogramma het meest duidelijk over de komst van windmolens in onze gemeente. Is dat het 'dichterbij' zoals in de titel van het coalitieakkoord bedoeld wordt?

Tot slot, voorzitter, in onze vorige raad heeft voormalig GL- raadslid Mevr. Nieuwenhoven hard gewerkt aan Klare Taal in onze raad. Dat we nu een wethouder Planet, een wethouder Prosperity, een wethouder Purpose hebben, draagt daar zeker niet aan bij. Dichterbij de inwoners..... wij vragen ons af of inwoners dit begrijpen.

En (als allerlaatste nabrander)...Wij hadden verwacht dat met GL en D66 in het college en met het oog op diversiteit en een inclusieve samenleving, de man/vrouw verdeling eerlijker was geweest en vinden het jammer dat het college nu weer voornamelijk uit witte mannen bestaat.

Resumerend voorzitter, ligt er een coalitieakkoord met veel open eindjes en geen financiële dekking. Een belangrijk punt in dit coalitieakkoord is samenwerken. En de VVD staat daar positief tegenover maar niet ten koste van alles. Duidelijkheid, concreetheid, transparantie en betaalbaarheid zijn belangrijke aspecten om samen te werken maar dat hebben we afgelopen weken niet mogen ervaren.

Wij wensen de nieuwe coalitie veel succes met hun ambities en wachten af welke stappen zij zet om de samenwerking met de oppositie te optimaliseren.